

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

силабус навчальної дисципліни

АВТОМАТИЗОВАНИЙ ПЕРЕКЛАД

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма *«Англійська мова і література,
друга іноземна мова, переклад»*

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Автоматизований переклад
Викладач (-і)	Великорода Юрій Михайлович
Контактний телефон викладача	380342 59-60-69
E-mail викладача	yuriy.velykoroda@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Покликання для присєднання до курсу на сайті дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 15.30 (або на платформі zoom за лінком: https://us04web.zoom.us/j/9538729785?pwd=TXdiTG9FK0xOR0R6ek9LOHNKNy9QZz09)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс із автоматизованого перекладу має на меті забезпечити студентів знаннями та практичними навиками, необхідними для успішної діяльності перекладача у сучасних ринкових умовах. Оскільки студенти-магістранти уже проходили загальнотеоретичний та вступний практичний курс з перекладознавства, цей практичний курс має на меті допомогти студентам навчитися практично застосовувати здобуті знання, а також вказати на можливі шляхи до самонавчання та самовдосконалення. Студенти в рамках курсу мають змогу опанувати програмне забезпечення для письмового перекладу та здобути сертифікацію від розробника.</p> <p>Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через роботу з автентичними текстами, сучасним програмним забезпеченням та роботу у максимально наближених до реальних умов ситуаціях перекладу.</p> <p><u>Методи навчання:</u> Інтерактивні практичні заняття, презентації, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p> <p><u>Методи контролю:</u> Виконання тестового завдання від розробника. Якщо студенти успішно складають тестове завдання, вони отримують сертифікацію від розробника SDL Trados Studio.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення курсу є забезпечити студентів знаннями з практики письмового перекладу (за допомогою програм автоматичного перекладу – Computer Assisted Translation).</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечити майбутніх фахівців необхідними практичними навиками виконання автоматизованого письмового перекладу, - сформуванню розуміння процесу автоматизованого перекладу та усвідомлення технік виконання автоматизованого перекладу, - ознайомити студентів з двома програмами для автоматизованого перекладу. 	
4. Програмні компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	

- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
 ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
 ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні;
 ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
 ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
 ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їхніх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
 ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
 ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- Здатність використовувати програмне забезпечення при виконанні письмового перекладу.
  - Здатність створювати та користуватися термінологічними словниками та пам'яттю перекладу для професійного письмового перекладу.
  - Здатність створювати пам'ять перекладу з попередньо сформованого масиву перекладених текстів.

5. Програмні результати навчання

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
 ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
 ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
 ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
 ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
 ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
- Здійснювати письмовий переклад за допомогою програмного забезпечення з автоматизованого перекладу від провідних світових постачальників ПЗ (SDL Trados Studio);
  - Самостійно набувати та удосконалювати необхідні навички у роботі з програмним забезпеченням для автоматизованого письмового перекладу (CAT tools);
  - Самостійно застосовувати тактики перекладу (translation solutions/methods) при письмовому перекладі.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
практичні	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
2	035 Філологія	1	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ до автоматизованого письмового		4	8

перекладу. Поняття CAT technologies, їх типологія. Пам'ять перекладу. Термінологічні бази даних. Словники автозаповнення. Тема 2. Середовище SDL Trados. Вікно користувача. Стартовий екран. Панель навігації. Командна стрічка. Тема 3. Створення пам'яті перекладу. Переклад фалів MS word. Тема 4. Переклад файлів MS power point, MS Excel, pdf. Тема 5. Співпадіння фрагментів: повне, часткове. Поведінка при частковому співпадінні фрагментів. Зміна налаштувань користувача. Тема 6. Пакети проєктів. Аналіз, звіт, огляд. Створення зворотніх пакетів проєкту. Тема 7. Вирівнювання файлів перекладу. Додавання документу для вирівнювання. Вирівнювання декількох пар файлів. Тема 8. Генерування словників автозаповнення. Створення термінологічних баз даних. Тема 9. Нечіткі збіги. Операції при нечітких збігах. Тема 10. Програма автоматизованого перекладу OmegaT. Створення пам'яті перекладу, глосарію, проєкту перекладу. Тема 11. Перекладацькі рішення (тактики перекладу). Поняття еквівалентності та природньої еквівалентності. Тема 12. Методи перевірки якості перекладу. Зворотній переклад (back translation).			
		2	4
		2	4
		2	4
		2	4
		2	4
		2	4
		2	4
		2	4
		4	8
		4	8
		2	2
ЗАГ.:		0	30
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Відповідно до специфіки курсу, 80% підсумкового балу студенти отримують за результатами онлайн тестового завдання від виробника програмного забезпечення SDL Trados Studio (тест на 40 балів, три спроби, зараховується найвища, результат множиться на 2), яке пропонується студентам за результатами опрацювання посібника, наданого розробником. 20% студенти отримують за підсумковий тест.		
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове завдання (максимум 20 балів)		
Практичні заняття	На кожному занятті студенти мають змогу практикувати навички автоматизованого перекладу на основі ресурсів від виробника програмного забезпечення SDL Trados Studio. Оцінки за відповіді на практичних заняттях є індикатором динаміки прогресу студентів у їх опануванні навичок автоматизованого перекладу.		
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік.		
8. Політика навчальної дисципліни			
Курс читається англійською та українською мовами.			
Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балу за тест від розробника, помножений на два та балу за виконання підсумкового тестового завдання.			
Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань.			

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, заохочуються до відвідування принаймні 60% практичних занять, оскільки вироблення навиків автоматизованого письмового перекладу є малоймовірним та малоефективним самостійно. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік/екзамен за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять.

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» [«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»](https://nmv.pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/). Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

8. Рекомендована література та ресурси

1. SDL TRADOS STUDIO 2022 Getting Started, part 1. SDL plc. Confidential Copyright, 2023.
2. SDL TRADOS STUDIO 2022 Getting Started, part 2. SDL plc. Confidential Copyright, 2023.
3. Baker M. In Other Words: a coursebook on translation. Routledge, 1992. 317 p.
4. Hatim B., Munday J. Translation: an advanced resource book. Routledge, 2004. 394 p.
5. A Newcomer's Guide to Translation and Interpretation. American Translators Association, 2001. 76 p.
6. Korunets I.V. Theory and Practice of Translation. Вінниця, "Нова книга", 2000.
7. Osimo Bruno Translation Course. 19 Nov. 2001 http://www.logos.it/pls/dictionary/linguistic_resources.traduzione_en?lang=en
8. Venuti, Lawrence. The Translation Studies Reader. – London, New York: Routledge 2000. 540 p.
9. Venuti, Lawrence. The Translator's Invisibility: A history of translation. London, New York: Routledge 2008. 336 p.
10. Pym, Anthony. Exploring Translation Theories. New York: Routledge, 2014, second edition. 194 p.
11. Diriker, Ebru. Simultaneous and consecutive interpreting in conference situations (conference interpreting). // The Routledge handbook of translation studies. London, Routledge, 2013. P. 363-376.
12. Viezzi, Maurizio. Simultaneous and consecutive interpreting in conference situations (non-conference settings). // The Routledge handbook of translation studies. London, Routledge, 2013. P. 377-388.
13. Черноватий Л.М. Методика викладання перекладу як спеціальності. Вінниця: Нова книга, 2013. 366 с.

Викладач:

Юрій Великорода